Nr. 92. Anulu XXXI.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu conceda ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. pe ¼ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

Brasiovu 9 Decembre 27 Nov. 1868.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 5 cr. Taxe'a timbrala a 30 cr. de facsare publicare.

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA
Transilvani'a.

Telegramu Red. „Gaset'a".

Pest'a 7 Dec., 7 óre séra.

„Federatiunea" la curtea juratiloru, fiindu voturile egale, siese contra siese, dupa lege, fù absolvita". — *

Egal'a indreptatire maghiara in fapta.

Déca o comuna intréga romana nu se póte corati, nu póte scapa de unu notariu maghiaru, cá se'si duca lucrurile in limb'a romana; apoi sufiete ce'ti mai poftesci?*) — Ce indreptatire mai egala doresci? Candu pentru unu notariu maghiaru e silita o comuna romana intréga a si porta trebele comunale in limb'a maghiara! Casuri de aceste suntu multe, multe si totu stamu inaintea opiniunei publice cu strigatór'a de: **dreptu egalu pentru toti!** —

Ormenisiulu de Campia 10 Nov. De si vediu cu durere, catu au de a suferi redactorii organeloru nóstre politice, pentru dechiararea detaliata a sentiului intregei nóstre natiuni — fórte cu pucina esceptiune; — cum inca nu mai incetéza incuisitiunile crei fericitului constitutionalismu: pentru ca apoi, martorisesci si descoperi in totu catu se póte de blandu si lealu, aceea, ce natur'a a innascutu in fiecare omu, — si nu o au potut'o sterge invingundu-o nici una potere pamentésca catu de tirana; adica cati liubesci patri'a, cati liubesci natiunea si ei poftesci recunóscerea drepturiloru ce i se cuvinu, reclamandu pentru calcarea loru in pitióre. Este suntu cans'a, de nu trece unu numeru din foile nóstre publice, in cari se nu cetesci jeluiri si tanguiri de nedreptatirile casunte de ómenii constitutiunali. Seraca constitutiune, com esti tu fanita, pre unii si sparsa, pre altii si spasa. Chiaru de acestea nedreptatiri me silescu si pre mene ale descoperi inaintea resp. publicu. Se nu se insiale nimene in credintia, ca, de óra ce nu se publica din unele parti de multu timpu nimica, ar' fi multumiti cu starea presenta. Nu, nu, ci numai catu mai mana de pre una di pre alta in sperare, ca dóra si voru trage sém'a, ca si noi suntemu locuitori si acestei tieri neferice si inca mai vechi cá toti, si dóra si voru cunósce detori'a? Inse tóte in desiertu; te urasci cu asteptari si pacienti'a 'ti dispare. Dara lasandu generalitatea, voi reproduce unele trasuri speciali din midilocilu nostru. — Inca in dilele ultime ale lui Iuniu dsa fostu jude procesualu alu cercului Ormeniulu Kászoni Ignatiu, venindu in comun'a nóstra pentru alegerea unui jude comunalu, indata a si alesu. Com? — Punctum. — Inse satenii, dupa ce in fiinti'a de facia a suptoscrisului au rogatu mai de multe ori pre dlu jude procesualu cá se le concéda dreptulu de a si alege unu alto notariu in locuiu fungentelui — despre care retacundu altele . . . destulu va fi si statu disu ca, e nobilu maghiaru din Siopteriu si fostu adjunctu alu neunitatului Gegö, — acum din nou mergundu toti satenii insintea judelui proc. 'lu rogara de nou. Inse respunsulu ce fù: ca nu i sta in potere . . . fara se faca instantia si se o dè la densulu, pe care o va tramite la Clusiu. Omenii vediendu tactulu necesatu alu d. jude proc. ei spusera verde; ca noi nu scimu ce dreptori mai suntu acum, ca candu l'au pusu de notariu, nici c'au fostu adunatu satulu, ci numai vreo cativa ómeni ademeniti l'au alesu si l'au intaritu, si acum voimu satulu intrege, cá se nu mai fia si totusi 'lu tineti? — Cu aceea cindu afara, venira cu totii la subscrisulu, si le facui una rogare deadreptulu la comitele supremu Esztergházy Kálmán din Clusiu, in care se subscrisera preste 65 insi frantea. Retour recepis'a o am primitu inca in 3 Iuliu si resultatu pana in diu'a de adi nimica! Dara nimica. — Vremu se scimu, pentru ce n'a volitu judele proc. a concede astenilora sei alege altu notariu, asta e fórte lesne de esplicatu: satenii, cá notariulu Benedek Áron i au fostu si consolariu pre langa celealalte; — a dóua, ca au presimtitu, cumca romanii nostrii au de cugetu se'si aléga pre unu tenoru romanu din Krajfalau fostu sergente la ostasime, care fiindu deprinsu in lucrurile tienatórie de acestu oficiu, practicase, inca si langa 2 judi procesuali. Acum inse, fiindu cu mare necasu alesu de notariu in St. Martinu, Satenii nostri, fiindu comun'a intréga romana, precepura si ei, ca mai bine ar' fi, cá lucrurile oficióse ale comunei se se duca in limb'a romana, cá asia cesa ce se lucra despre ei, se le intieléga si ei; dar' se nu se mai scria totu in limb'a maghiara, si acésta numai din simpla causa, pentruca notariulu e unguru. Inse in desiertu, ca asia le place diloru. Tenerulu amentitu vediendusse intr'atatu persecutatu de domnialoru, in catu nu póte, nu póte fi alesu, cu tóte ca una comuna intréga curatu romana 'lu voiesce, lasà si St. Martinulu si se duse in alte parti. Dara nu se fini scen'a cu atata. In urmatóri'a di, fiindu diu'a tergului, catra séra, me intelni in port'a curtii postale unu consatenu, care stete pucinu de vorba cu mene. Notariulu siedundu acolo pre una lavitia, fiindu crisma, 'lu audii pre unguria imputendu-mi, ca eu i amu sumutiatu ómenii asupru lui, cá selu depuna: „astépta tu sumutiatoriule, ca preste pucinu voi fi ajunctu langa judele procesualu viitoriu d. Siko Lajos." — Apoi nota bene ca fostulu jude proc. Kászony din Tiegsioru va abdice de postu — si atunci se mai cuteza cu a carti ceva, ca me va prinde cu gendarmi. Eu inse lasandulu blatarandu inca atunci facui cunoscuntu judelui proc., care era in curte. Care'mi dise: hagyjon békét pater, isze látja hogy részeg, nem tod a mit beszél (lasu, ca i biatu, nu sci ce vorbesce). Si norocolu meu, ca de jude procesualu, adeveratu, ca fù alesu d. Siko Lajos din Siopteriu, dara de adjunctu s'au alesu altulu, nu domnialui, ca ur'a si tractarea constitutionala a domnii sale aru fi nascutu si acelu fetu placutu alu semeniloru sei, cá unu **preutu** romanu inca se nu mai cuteza a convorbi macaru cu credintiosii sei, despre celea necesaria ale loru, déca nu e pre placulu chiaru si a notariului, care e maghiaru si inca nobilu, cu sperare de a fi adjunctu, ca ci altmintrea 'lu va prinde cu **gendarmii** si 'lu va in vatia cum se se pórte. — Astfelu eorge lucrulu nostru cu unu notariu, ce vreti mai multe. — Vrendu nevrendu elu e notariu pasche, ca asia le place domniloru, pana candu dóra rogarea nóstra la d. com. supr., gubernentele comitatului nostru, se va luá in consideratiune mai seriósa, ca e cererea intregei comune. Déca avemu de a trage stata acum si din partea notariloru, apoi eu se mai descoperimu, cum ne tractéza domnii nostri sub constitutionalismu, cá se nu créda ómenii colo susu, ca ne aflamu in paradisulu dreptatii si alu respectarii drepturiloru. —

Andreiu Voda m/p.,
preutu rom.

*) Drepturile suntu auru pentru cei ce le sciu tiené de a mana, dar' de babe cine pórta frica, ca le a despectatu dreptulu? —

Libertate curiósa si curiositate libera.

„Sieb. Blätter" in Nr. 212 ne impartasiesce, „cumca unu oficiulu de frunte alu bancei securatórie „Transilvani'a", care calatorésce prin Transilvani'a cu scopu de a se asiedià inspectori pentru anumite parti teritoriali in interesulu bancei (cu bana séma din Vissarionu Romanu), trecundu prin Uzunu, din suspitiune, ca e agentu din Romani'a s'ar fi detienutu. — Documentele asle inse 'lu eliberara indata din chiniitóri'a posetiune." — Diurnalulu escusa acestu casu cu stata, ca se pare, cumca faime obscure s'aru fi latitu pe sici prin tiéra, ca din Principatele dunarene ambla agenti crucisiu curmedisu prin Transilvani'a".

Va se dica, ca libertatea pentru unu romanu in Ardélu, si candu ambla in trebile sale, se mesura totu cu cumpan'a de diamantu a suspitiunei si a preposolui, cu tóte, ca romanulu inca platesce grosu pentru scutirea statului cá si maghiarulu, si totusi despre maghiari prinsi si judecati din suspitione n'amu mai cetitu! „Sieb. Blätter" pune scirea de susu sub titlulu „unu spionu din suspitiune"; noi ei dicemu: libertate pre curiósa! —

„Heim Ztg." in Nr. 288 scrie cu data Sibiiu 2 Dec. acestea: „Dlu br. de Conradsheim s'a reintorsu in dilele acestea din misiunea sa la Vien'a, care misiune la insarcinarea ministrului comunu de esterne d. de Beust 'lu duse in Principatele dunarene. — Dupa cum se da cu socotéla dlu de Conradsheim se fia fostu insarcinatu a cerceta starea si relatiunile precum si opiniunile poporului si ale armatei din Romani'a, cá se reporteze despre aceste la locuiu mai inaltu. Acésta misiune, despre care se pare, ca in Vien'a vreau ómenii a lati colóri deosebite prin o intunecime plina de secrete, va dovedi resultatulu, déca, si ce influintia va avé ea asupra tienutei nóstre in cestiunea orientala. Póte ca ne voru reporta organele de presa prusiene ceva mai aprópe despre acestea in scurtu timpu, fiindcea ele se ocupa de unu timpu cu mare predilectiune cu Austro-Ungari'a si cu Romani'a." La aceste are locu titlulu: curiositate libera, ca in Romani'a nu se detienu nici strainii caturatori, necum ceangaii, candu calatoresce prin tiéra. Ce contrasto! —

Cuventarea dep. Dr. Alecsandru Mocioni

in siedinti'a din 24 Novembre.

(Capetu din Nr. tr.)

Celu mai importantu dreptu nationale, dreptulu limbei, comisiunea centrala 'la lega de otaririle comuneloru, municipieloru, corporationiloru besericesci si autoritatiloru. Acum o asemene otarire, ori ca corespunde interesseloru poporului, pe care 'lu representa adunarile comunali si municipali, si atunci asemene otarire este celu pucinu de prisosu; ori ca nu corespunde, ci e tocma din contra si in acestu casu din punctu de vedere juridicu otarirea e nula, ca-ci nimicesce drepturile singuratecilorn.

Comisiunea in cans'a de nationalitate dice in reportulu seu, ca prin lege vre se asecure pretensiunile nationali, éra de alta parte asia despune incatu tocma pretensiunile nationali le nimicesce.

Dar' óre comisiunea nu vine in contradicere cu sine insesi, candu de o parte vre se asecure pretensiunile nationali, éra de alta parte propune astfelu de despusetiuni, prin cari limb'a singuratecelorn nationalitati e alungata din capulu locului de pre multe terene, esentiale desvoltarei? Astfelu este terenulu administrationei, astfelu terenulu calificationei mai nalte academice, astfelu terenulu legislatiunei,

Nu scîu cum ar' poté comisiunea centrala se aduca acestea in consonantia cu libertatea individuala; ca-ci déca voimu se prochimamu principiulu libertatei individuale, atunci mi va concede fiacine, ca nici o limba nu se póte alungá de pre terenulu administratiunei, calificarei academice si a legelatiunei. Dar' comisiunea centrala nimicesce nu numai indreptatirea egala a natiunalitatiloru, ci si egal'a indreptatire politica prin acees, ca o parte a locuitoriloru tierei gusta neconditionatu dreptulu supremu politicu, participarea in legelatione, pre candu cealalta parte, carea este mai numerósa, numai conditionatu póte se guste aceste drepturi, adica numai sub conditiunea invetiarei unei gramatice.

In asta privintia, on. casa! amu demonstratu, ca tecstulu comisiunei centrali nu corespunde conditiunei prime. Din contra, contraproiectulu purcedendu din preceperea chiara a esentiei ideii de nationalitate, recunoscendu, ca drepturile nationali suntu neconditionate, a ocupatu acea pusetione, carea singura e in stare a deslegá cestiunea.

Dar' se presupunemu, ca totu ce am disu despre ide'a de nationalitate este retacitu, ne bassatu, nu e la loculu, e de aruncatu, — se presupunemu, ca eu n'am precepetu bine pretensionile nationali si ca cu totulu altu punctu de vedere are se ni servésca de cinosura: — totusi remane unu lucru ce nu póte fi trasu la indoiéla, acel'a ca ori cari ar' fi pretensionile nationali, ele la o natione suntu de accessi natura cá si la alt'a, si tocma pentruca suntu de o natura, pretindu scutu legalu de natura egala. In parerea mea, comisiunea centrala n'a satisfacutu respectului acestuia.

Comisiunea centrala nu numai vatema, ci nimicesce egal'a indreptatire, ca ci a priori redica o limba de asupra legei, si pre acésta limba nu numai o scutesce neconditionatu, ci o impune in modu demandativu; pre candu celor'a lalte limbe le tinde numai unu scutu conditionatu. O fsce acést'a — cum dice reportatulu comisionei — din causa, ca unu statu nu póte esiste fara de o limba centrala oficiala, fara de o limba midilocitória. Vatemarea egalei indreptatiri numai asia s'ar poté justificá, déca egal'a indreptatire ar' eschide posibilitatea unei limbi centrali oficiali si midilocitórie. Acest'a contraproiectulu nu o face Contraproiectulu sustiene nevatematu principiulu de egala indreptatire, si tocma acestu principiu de egala indreptatire este, carele necesarminte ne conduce la o limba oficiala si midilocitória in centru. Mare este diferintí'a intre aceste dóue proiecte, ca-ci pre candu primulu vatemandu egal'a indreptatire nu se baséza pe dreptu, ci pre volnicia, alu doile se radiema tocma pre base juridice. In § 4 din contraproiectu se dice a-priatu, ca limb'a maioritatei relative a tierei este limb'a oficiala si midilocitória a statului.

Aici dara s'a reservatu apriatu necesitatea unei limbi oficiale si nu se eschide posibilitatea.

Am disu, ca nu este iertatu a incungiurá principiulu egalei indreptatiri. Egalitatea de dreptu nu póte fi in opusetione cu ide'a fundamentala a statului; déca nu e in opusetione, apoi nu'mi potu spune nici unu argumentu, carele ar' indreptatí legelationea spre nemicirea indreptatirei egali.

Dar' egal'a indreptatire nici ea póte fi contraria statului, — si cine ar' denegá acést'a, ar' denegá doctrin'a cea vechia mai bine de dóue mii de ani a istoriei universale, ar' denegá tesaurulu celu mai scumpu alu progresului genuloi omenescu, ar' denegá — faptele.

Nu voiu se provocu la statulu federativu alu Soitierii, dar' voiu provocá la singuratecele lui cantóne compuse de nationalitati diferite. Aici gasimu pretotindenea, ca egal'a indreptatire esciste nu numai in principiu si nu numai pre chartia, ci si realisata in fapta.

A denegá egalitatea de dreptu, este mai multu decatu a denegá fapte, este a clatiná pétr'a fundamentala a statului, este a despoiá statulu de indreptatirea lui morala de a esciste.

Cá si la individi, asia si la nationi, unui poporu i se vine necesarminte rol'a prima a suprematiei carea se baséza pe prerogativele ce'i dau proprietatile si calitatile lui.

Asemene suprematia naturala nu este cachiea din contraproiectu, contra unei asemene suprematii nu se póte nimene tangui, asemene suprematía ori cine o va recunósce si primi on adeverata multiamire, — dar' nu este cu potintia a primí o suprematia ce nu'si are radecine in relatiunile faptice, ci se baséza numai pe clausulele legiloru.

Acésta suprematia se póte intipuí numai pre dóue base, adica ori pe drepturile mai mari castigate in urmarea descendintiei, ori pe fortia.

Cine se baséza pe prim'a, se ne dovedésca o descendintia superióra si me voiu inchiná lui; pe a dóu'a in adeveru se póte basá fiacine, care are amana poteres. Dar', on. casa! precum de o parte este nu numai detorintia, ci si virtute a se plecá naintea dreptului, astfelu de alta parte este alsbitinea a se plecá naintea fortiei. On. casa! tecstulu comisiunei centrale precum e stilisatu, — nu voiu dice: cu intentiune, dar' in — realitate pretinde dela natiunalitatile nemaghiare astfelu de imposibilitate morala.

Sum convinsu, ca onorat'a casa nu va pretinde asia ceva, nu va pretinde, ca-ci scie im presona cu mine, cumca natiunile tocma cá si singuratecii au unu interesu mai santu si mai pre susu decatu viéti'a: acestu interesu este onórea, — a ni o cere acést'a séu a ascultá de cerere, este de o potriva imposibilitate morala.

On. casa vede inssasi, cumca proiectulu comisiunei nu corespunde conditiunei a dóua, adica egalitatei de dreptu, carcia contraproiectulu corespunde deplinu.

A trei'a conditiune la deslegarea cestiunei este, precum avui ocasiunea a dice, cá se se faca astfelu de despusetiuni cá principiele stabilite se nu remana numai pe chartia, ci se traca si in viétia, adica este punctulu de privire alu conformitatei.

Aci numai dóue principie potu se ne servésca de cinosura; primulu e, ca pre catu numai se póte se deschidemu tuturoru limbeloru tóte terenele esentiale pentru desvoltare, éra alu doile este cá limb'a publica a massei poporului se fia pre catu numai se póte limb'a natiunala.

Spre scopulu acest'a, in parerea mea suntu dóue midilóce: Primulu, déca noi vremu se sustienemu principiulu facultativu in tóta intregitatea si nemargínirea lui, si urmandu exemplulu Belgiului vomu dice, ca tóte limbele ce suntu indatinate in tiéra se potu folosí liberu pretotindenea si pururea. Acest'a, on. casa! in Belgiu nu se póte ecsecutá in practsa, éra la noi este tocma imposibilitate fisica. Deci, déca nu potemu alege scésta cale, nu ni mai remane de catu numai un'a, si acést'a e aplicarea limbei la teritórie (sgomotu).

On. casa! Martoriescu, ca me suprinde desplacerea ce intempinu (sgomotu), candu vorbescu despre necesitatea teritórieloru limbistice, ca ci nici tecstulu comisiunei centrale n'a incungiuratu teritóriele limbistice. (Stang'a ecstrema: Asia e!)

On. casa! De multe ori am auditu dicenduse despre teritóriele limbistice, ca infintiarea acestor'a n'ar fi alta decatu regressrea in acea epóca barbara, candu nu numai singuratecele nationalitati, dar' inca si — nu'mi aducu aminte cum se dice ungurésce „die Geschlechter“, gentilitate (strigari: A nemek!) — asia, gentilitatile inca se isolau. Eu asia credu ca, déca voimu se damu limbeloru dreptori, apoi teritóriele nationali nu suntu decatu efluinti'a acelei legi naturale simple si perpetue, carea pe veri ce vicissitoriu 'lu lega de timpu si spatiu. Va se dica, teritóriele nationali nu se potu incungiurá.

De aci din punctulu conformitatei numai acea intrebare mai póte fi ca: cum se se infiintieze teritóriele limbistice in modu mai corespundietoriu?

Fara indoiéla e, ca fiacare va dice asi, cumca asia se póte infiintiá in modu mai simplu si mai corespundietoriu, déca pe unu teritoriu se indatinéza limbe catu mai pucine séu dóra numai un'a. Asia dara tocma din principiulu d'a ne conformá scopului, se nasce cá si o consecintia principiulu arondarei, ce se cuprinde in contraproiectu.

Principiulu arondarei nu isvorésce din ide'a juridica a nationalitatei, nu e principiu fundamentalu, si de acea 'la inseiamu sub punctulu de vedere alu conformitatei. Din asta causa, sum gat'a a primí alta modalitate de loca in momentulu acel'a, in care me voiu fi convinsu, ca esciste alt'a mai corespundietória pentru a realisá indreptatirea egala a limbeloru.

Principiulu de arondare nu póte fi contrariu unitatei teritoriale si politice a statului. Nu e contrariu unitatei teritoriale, ca-ci nu desbina nici o partisea dela teritoriulu statului cá se o aneceseze la altu statu séu se fórme unu statu separatu (sgomotu). Nu e contrariu unitatei politice, ca-ci — in parerea mea — conditiunea unitatei o constitue guvernarea si legelatiunea unita, si in asta privintia nu esciste nici unu punctu in contraproiectu, care se atace unitatea politica si care nu si-ar' afla prim'a sa conditiune tocma in acésta unitate.

Se dice, ca principiulu de arondare nu e contrariu unitatei statului, dar' pregatesce vatemarea acestei unitati. Déca unitatea statului va fi periclitata prin acees, ca in tiéra voru esiste teritórie nationali eschisivu ale unei limbe singure si nemaghiare, apoi nici sistem'a centralisatória nu va delaturá acestu periclu, ca-ci chiaru dupa asta sistema se póte se fia intr'unu comitatu numai o limba pentru protocolu d. e. in comitatulu Carasiului numai limb'a romanésca. Deci, déca e periclu intru acést'a, apoi e periclu dejá intr'acees, ca in tiéra esistu mai multe nationalitati, éra acestu periclu nu'lu vomu delaturá prin acees, ca nu vomu multiamí pe maioritate, prin acees ca vomu ignorá nisuintiele maioritatei, cari nu suntu contrarie statului, ci incapu cu statulu. (O vóce: Asia e! Sgomotu. Ilaritate.)

Acum recapitulandu pe scurtu cele insirate (a'audimu! Sgomotu) voiu dice: contraproiectulu e caracterisatu de: recunóscerea individualitatii nationale, neconditionarea drepturiloru nationali ale individului, principiulu de indreptatire egala, si conformarea cea mai mare posibila.

Din contra, proiectulu comisiunei centrali e caracterisatu de:

1. ignorarea nationiloru din tiéra;
2. pastrarea séu scutirea numai de diumetate a drepturiloru nationali ale individului;
3. nemicirea indreptatirei egali; si
4. neconformarea la scopu.

Acum, on. casa! déca nu este corespundietoriu a avé 3 limbe, apoi a avé 6 este si mai pucinu corespundietoriu (sgomotu). Me rogu de iertare, intru intielesulu contraproiectului, unu comitatu póte se aiba celu multu 3 limbe; dara dupa tecstulu comisiunei centrale voru fi celu pucinu 6, ca-ci $^1/_5$ a oficialiloru municipali, procedendu cu legea póte se'si aléga dupa placu cutare limba pentru consultatione si protocolu de si n'ar fi indatinate in comitatu séu tocma nu s'ar afla in comitatu de felu o natione de acea limba, asia, de mi-e permisu se aducu unu ecsemplu: In comitatulu Temisiului ar' fi destulu $^1/_5$ a representantiloru pentru cá se pretinda limba slovaca, si cu legea amana ar' poté-o pretinde, déca nu din alta causa apoi celu pucinu de sléga (gluma).

Deci 6 limbe pe unu teritoriu, este neconformitatea cea mai mare ce se póte intipuí, ca-ci de vomu dice, ca 6 limbe intr'unu comitatu nu e necorespundietoriu, apoi nu sciu cu ce drepta s'ar poté dice, ca 6 limbi in centru ar' fi lucru necorespundietoriu? Eu dicu, ca e necorespundietoriu si in centru si in comitate.

Dupa tóte acestea, acum potu spune pe scurtu, cumca tecstulu séu proiectulu comisiunei centrale numai unu principiu sustiene in tóta chiaritatea si'lu urmaresce cu tóta consecinti'a si acestu principiu este supremati'a legala a natiunei maghiare. De acesa potu dice, ca proiectulu acest'a nu e alta decatu o editiune nóua calificata a legiloru din 1836, 1840, 1844 1848 (sgomotu). In esentia e totu acesa. Totu acesa este ide'a fundamentala, totu acesa e nisuinti'a principala, numai form'a s'a schimbatu. Dar', on. casa! candu insiralu causele ideii de nationalitate, am tacutu cu totulu despre acele legi; am tacutu, ca ci nu este nimene, care se nu scie, cumca in Ungari'a cau'a mai de aprópe a ideii de nationalitate au fostu tocma acele legi (contradiceri). Tóte se potu negá, se pottii a negá. (Dar' si absurdele se potu tóte afirmá!)

Acum, on. casa! a voi o deslegare ferice a cestiunei de nationalitate pre calea acesa, pe care a venitu in tiér'a nóstra spre nefericire, — asia ceva n'asiu poté incuviintiá.

Contraproiectulu meu indrasnesco se'lu recomendu atentiunei si partinirei onoratei case, si credu, ca nu'lu potu recomandá mai bine decatu impramutandu cuvintele propriu ale dlui ministru de cultu, scrise intr'unu opu celebru alu seu, alu carui titlu e „Einfluss der herrschenden Ideen des neunzehnten Jahrhunderts auf den Staat*) (miscare). Eu opulu l'amu

*) „Influintí'a ce ideile dominitórie ale secolului XIX. o esercitéza asupra statului.“

ştia nemţiesce, deci si ci.stiunea volu indrasni
, o cetí nemţiesce. Acesté cuvinte sunto:
Ueberall, wo man die nothwendige Entwicklung
und Umgestaltung der Begriffe nicht zu hin
dern vermag, und doch die entsprechende Ver
änderung der politischen Verhältnisse nicht ge
statten will, entsteht früher oder später ein
Kampf, der immer mit dem Triumpfe der herr
schenden Begriffe über die Verfassung endet;
denn der menschliche Geist, der, seiner Bestim
mung folgend, immer fortschreitet, kann durch
materielle Mittel der Staatsgewalt unterdrückt,
aber nie wirklich besiegt werden* **).

Dupa cele cate le-amu desfasiurato despre
dtile nationalitatîi, nu e periclu déca se pri
mesce proiectulu meu, ci periclu e déca se
primesce alu comisiunei centrale. (Aprobari.
Miscare.) —

Cuventarea dep. Borlea

ţenuta in siedinti'a din 25 Novembre a casei
representantiloru.

On. casa! Au trecutu 20 ani, de candu
romanu prin tóte unghiurile tierei inacfladiţó
sele cuvinte: libertate, egalitate, fratietate,

De atunci, on. casa, s'au schimbatu in Au
stri'a, si prin acést'a si in Ungari'a multe forme
de guvernu si multe guverne, cari partea cea
mai mare au manecatu, celu pucinu dupa pro
pri'a loru afirmatione, din principiele libertatii,
egalitatii si fratietatii, si nu vorbiţi fórte multu
despre acestea; durere inse, ca aceste frumóse
idee, fara a cararu aplicare faptica patri'a nóstra
nu póte fi nici odata mare, nici odata pacinita
si nici odata fericita, cu privintia la nationile
nemaghiare, cari locuescu acésta tiéra in mare
maioritate, au remasu totudeun'a numai frase
góle. Cu tóte, ca facuramu acésta trista esper
intia, si fara de a me numi optimista, totusi,
— vediendu ca on. casa in adres'a din 1866,
indreptata, catra Maiestatea Sa a promisu des
legarea cestiunei nationale pre bas'a dreptatii si
fratietatii; vediendu mai departe, ca in siedin
ti'a din 21 Aprile 1866 la pertractarea amenda
mentului, ce'lu presentesera 14 deputati romani
la proiectulu pentru formarea comisiuniloru, de
putatii maghiari au dechiaratu, ca cestiunea na
ţionala se va deslegá pre bas'a dreptatii reci
proce, a ecuitatii si fratietatii; audiendu totu
stunci dela deputatulu Tisza, ca cestiunea na
ţionala póte nu se va deslegá nici odata con
formu dorintiei dep. Babesiu, dar se va deslegá
de sigoru spre indestulirea acelei nationi, de
care se tiene si Babesiu, si finduca dechiara
tionea de atunci a dep. Tisza a fostu aprobata
de intrég'a casa; — amu inceputu in catova a
sperá ca cestiunea nationala in adevaru se va
deslegá conformu principiului libertatii, egalitatii
si fratietatii, si pre bas'a dreptatii si ecuitatii
reciproce.

Vediendu inse pasii facuti pana acum pen
tru deslegarea cestiunei nationali, si pentru in
destulirea dorintieloru indreptatite ale natiuni
loru nemaghiare; vediendu elaboratulu comisiu
nei, si votulu separatu alu dep. Deák, — cari
ambele in principiu si ecsistintia nu diferescu
intru nimicu unulu de altulu, ci numai in cu
vinte si stilistica, pentru aceea aceste dóue ela
borate tiparite separatu cu le considieru numai
cá unulu; — vediendu tóte acestea, si obser
vandu, ca prin aceste se intentiunéza realisarea
periculosului principiu: ca Ungari'a e numai
statu maghiaru, ci ca in asta tiéra poliglota na
ţionea si limb'a politica e numai si esclusivu cea
maghiara; — cu dorere trebue se esperiezu,
ca sublimele idee de libertate, egalitate si fratie
tate, intonate de atate ori in acésta on. casa,
in punctulu deslegarii cestiunei nationale si cu
privintia la noi suntu numai fabula, cá cea de
spre sierpele de mare, de care multi vorbescu
si voiescu a vorbi multe, in fapta inse nu'lu au
vediutu nici odata.

On. casa! Privindu la proiectulu de lege
pentru deslegarea cestiunei natinnale, amu a
junsu la doresón'a convingere, ca acestu proiectu
nu e bastu nici pre principiele libertatii, nici
pre ale egalitatii si fratietatii, dar' nici pre ale
dreptatii si ecuitatii, si nu numai pre deputatii
romani si pre natiunea romana nu'i indestulesce,
dar' nu indestulesce nici pre celelalte nationi
nemaghiare, cari locuiescu in mare maioritate
in acésta tiéra, pentruca in acestu elaboratu nu
face nici amintire despre recunóscerea nationa
litatii politice a acestor'a, ci se esprime chiaru
oprimerea limbei loru nationale, pre care d'insii
o iubescu tocmai sala de ferbinte cá maghiarii
pre a sa, si pentruca acestu elaboratu decretéza
supremati'a limbei si natiunei maghiare preste
celelalte limbe si natiuni.

Acestu proiectu nici nu póte indestuli pre
nationile nemaghiare, pentruca, precum disei,
acestu proiectu nu e bastu nici pre principiele
libertatii nici pre ale egalitatii, nici pre ale fratie
tatii, pentruca in contra dreptului naturei decre
téza esclusivu numai limb'a si natiunea ma
ghiara cá cea politica in acésta tiéra, si astfelu
impune cu forti'a celorlalte limb'a si nationali
tatea maghiara, le impedeca prin urmare in des
voltarea limbei si nationalitatii loru, si esta
modu creeza pentru natiunea maghiara, in de
trimentulu celorlalte nationi, unu privilegiu, care
nu se póte aduce in consonantia cu ideile liber
tatii, egalitatii si fratietatii.

Proiectulu comisiunei nu e drepta si din
acea causa, pentruca creandu in favórea nationei
si nationalitatii maghiare, cu privintia la limba,
unu privilegiu politicu esclusivu; pre celelalte
nationi le face sclavele acestei nedreptati si acest
privilegiu neoportunu, si pre candu natiu
nile nemaghiare pórta sarcinele publice ale tie
rei in accesi mesura cá si maghiarii, proiectulu
de facia pre natiunile maghiare le esclude de
totulu dela drepturile si beneficiele limbei loru
nationale, séu li face parte din acele in mesura
fórte restrinsa.

Dar' acestu proiectu de lege nu e nici ecuitabilu, pentruca neamintindu de recunóscerea
politica a natiuniloru nemaghiare, cari facu ma
ioritatea in tiéra, si a carora ecsistintia, cá atari,
o recunósce insusi corpus juris, precum a do
cumentatu dep. Dobrzansky in modu nerefrangibilu, — li denega nationalitatea politica, pen
truca libertatea individuala, ce s'a reservatu
pentru noi, e unu corpu mortu, fara intielesu;
prin acestu proiectu se intentiunéza, a ne im
pune cu forti'a limb'a si nationalitatea maghiara,
si a ne desbracá de caracterulu nostru na
tionalu.

Facia cu aceste fapte si dupa ce on. casa
scie, ca deputatii nationali si cu d'insii natiunea
loru s'au luptatu totudeun'a, din tóte puterile
loru, pentru libertatea si egalitatea limbei si na
tiunei loru, ér' nu pentru libertate individuala,
si finduca dupa state lupte, suferintie si multe
asteptare, nationile acum se vedu insielate,
crede óre on. casa, ca acestu proiectu de lege
le va indestuli si pacinui? si óre asigurase pace
si fericirea tierei prin acestu proiectu? Eu credu,
ca fiecare dintre dvóstra e convinsu despre
contrariu.

Totu asia poteti fi convinsi, ca tiér'a nu va
inflori nici nu va fi ferice, candu maioritatea lo
cuitoriloru sei sufere si si vede periclitatu celu
mai sacru tesauru, adica limb'a si nationalita
tea; de aici numai neincredere se póte nasce
intre nationi, cá se nu dicu chiaru ostilitati.

(Va urmá.)

Camer'a deputatiloru primi legea unionei
in 1 Dec. Atunci Macelariu, Tincu, Pap, Bor
lea, Petcu, Bohatielu, Binder, Vladu, Babesiu,
Rannicher se scutira in contra, — esta din
urma inteti unu altu proiectu, care se decida
definitivu obiectulu unionei. Macelariulu cu
socii parasi sal'a dietei insinte de votare. —
S'au mai primitu dóue proiecte de decisiune, cá
ministeriulu se propuna o nóua lege de alegere,
si pentru Ungari'a si pentru Ardélu si institu
tulu de jurati pentru presa se se estenda si a
supra Transilvaniei. — Toti maghiarii din tóte
partile se unira umera la umera in contra pre
tensiuniloru nationalistiloru. —

Cronica esterna.

ROMANI'A Inaltimea Sa Domnitoriulu a
adresatu dlui presiedinte alu consiliului ministri
loru urmatóri'a scrisóre autografa:

Domnule presiedinte!

Unu ministeriu, care cu demnitate urméza
o adeverata politica nationale, póte usioru ca
stigá increderea tierei. Pentru acést'a am ve
diutu cu multiamire, statu'u cu tota si corporile
legiuitórie, program'a ce ati desvoltatu inain
tea loru.

Inse, pe langa acést'a, spre a intemeiá fe
ricirea si marirea patriei nóstre, este de neapa
rata trebuintia cá tóte elementele ce compunu
statulu se se intr'onésca a lucrá cu abnegatione
pentru tronu si patria; astfelu se va pune unu
capetu pentru totudeun'a desbinariloru ce mai
ecsista; astfelu, precum am mai dis'o la o alta
ocasione, vomu privi trecutulu nomai spre a
vedé faptele cele glorióse ale strabuniloru no
stri, éra in presente si viitoriu vomu lucrá nu
mai pentru binele si fericirea tierei.

Cu acésta ocasione aimtu asemenea treb
uintia de a esptime deplin'a mea multiamire
dtale si colegiloru dtale, pentru ca ati primitu
gréu'a sarcina a sfaceriloru cu cea mai mare
grabnicie si devotamentu. Acést'a me si face a
credé, ca si in viitoriu dvóstra veti lucrá la in
laturarea dificultatiloru ce s'r preintempiná inca
realisarea dorintiei celi mai vive a animei mele,
care este de a stabili concordi'a intre toti fii
patriei si de a strange impregiurulu tronului tóte
capacitatile tierei.

Fiindu de mai nainte convinsu, ca ve veti
mantiené pe calea ce v'ati insemnatu, ve potu
assecurá ca sprigiulu meu nu ve va lipsi nici
odata. Spre acesto sfersitu doresc a presidá
eatu mai desu consiliulu dvóstra, spre a puté
dá o mai puternica impulsione tuturoru sfaceri
loru relative la interesele statului, si spre a ve
dovedi increderea si bunavointi'a mea.

Primesce, domnule presiedinte, assecurarea
inaltei mele consideratiuni. —

CAROLU.

1868. Nov. 21. „Rom."

In siedinti'a dep. din 23 se citi proiectulu
adresei la cuventulu de tronu, care suna asia:

Mari'a Ta!

De cate ori ne este data se aducemu Ma
rirei Tale cuvinte de iubire si de devotamentu,
avemu consciinti'a ca, fideli interpreti ai nation
nei, esprimamu simtiemintele adenci inradecinate
in animele tuturoru Romaniloru.

Si cum póte fi altfelu, candu pe fiecare
di ne dovedesci ca aducundu pe tronu virtutile
si traditiunile unei glorióse familie, Mari'a Ta
scii, cu anima de Romanu si cu o vointia ne
clintita, se conduci natiunea pe calea adeverate
loru ei aspiratiuni.

Indreptandu, plini de recunoscintia, mul
tiamirile nóstre catra ceriu pentru protectiunea
ce a intinsu si in anulu acest'a asupra tierei, fa
cundu se domnésca pacea si abundanti'a intre
noi, suntemu fericiti, ca putemu se constatamu,
impreuna cu Mari'a Ta, starea de desvoltare in
care se afla tóte ramurile activitatii nationale;
suntemu fericiti, ca putemu constatá cu o legi
tima mandria nobil'a emulatione, cu care natiu
nea se silesce a dobandi loculu ce'i este de
semnatu de providintia intre celelalte natiuni.

O deplina armonia intre representatiune si
guvernulu Marirei Tale a asiguratu regularulu
mersu alu administratiunei in cursulu anului.
Putemu esprime speranti'a nóstra ca acésta ar
monia va continuá a subsiste si in sesiunea ac
tuale, ca-ci adunarea a luatu actu de declara
tiunile noului ministeriu.

Fagaduindu Marirei Tale, ca vomu pune
tóta staruinti'a nóstra pentru a votá la timpu
bugetulu statului pentru anulu viitoriu. Result
tatele ecsercitiului anului trecutu, care s'a in
chiaiatu cu unu escedinte insemnatu, desvoltarea regulata ce se constata in tóte ramurile ve
nitoriloru, silintiele ce a pusu comisiunea adu
narei, in intielegere cu guvernulu Marirei Tale,
a face tóte economiile putintióse in partes chel
tuieliloru, ne dau incredintiarea, ca vomu puté
presentá unu bugetu ecuilibratu in tóte partile
sale; si déca consideramu midilócele, prin care
s'a asiguratu stingerea datoriei publice, putemu
fi siguri, ca in curendu starea nóstra finantiala
va fi din cele mai prospere.

Cu dreptu cuventu dar' Mari'a Ta esprimi
prevederea, ca vomu puté face onóre angage
mentelorn luate de regimele trecutu in privinti'a
monastiriloru dise inchinate, fara a avé recursu
la unu imprumutu. Concursulu nostru este a
sicuratu guvernului Marirei Tale pentru definitiv'a regulare a acestei cestiuni. Vomu fi feri
citi Mari'a Ta, candu starea finantieloru nóstre
ne voru permite a consacrá midilóce mai mari
decatu acum la splendórea besericei si la des
voltarea instructiunei, si mai alesu la inmultirea
scólelorn primarie in comunele rurale.

**) „Preiotundenea unde desvoltarea si straformarea
conceptelorn nu se póte impedecá, si totusi nu se con
cede schimbarea corespundietória a relatiuniloru poli
tice, — se nasce curundu séu mai tardiu o lupta, carea se finesce pururea cu triumfulu ce conceptéle domnitórie
in repórta asupra constitutiunei; ca-ci spiritulu ome
nescu, care, urmandu destinatiunei sale, progresédza, ne
incetatu, — póte fi nadusitu de catra midilócele mate
riali ale puterei statului, dar' nici candu nu póte fi de
vinsu ca deseversire." —

Vorbindu de biserica si de instructiune este o datória pentru noi a spune Mariei Tale catu de adenca este recunoscinti'a poporului pentru piósele simtieminte, cu care si venitu in ajutoriu la reedificarea si restaurarea atatoru sante locasiuri si institutiuni de binefaceri. Darulu ce si facutu classeloru primarie din intrég'a tiéra, a miscatu adencu animele tuturoru parintiloru, carii voru invetiá pe copii loru se bineconventeze numele Mariei Tale.

Justiti'a, obiectulu inaltei solicitudine a Mariei Tale, este si acel'a alu ingrigirei nóstre de tóte dilele. Prin asiedierea curtiloru de jurati pe la districte si prin inmultirea judecatoriloru de pace, justiti'a s'a pusu la indemana justitiabililoru. Vomu cautá, impreuna cu guvernulu Mariei Tale, cá prin noue reforme si garantie de moralitate si de sciintia, se asicuramu independinti'a magistraturei.

Bunele resultate ce au datu legea catiloru districtuale le-amu constatatu si noi, si suntemu fericiti, ca putemu depune inaintea Mariei Tale omagiuri de recunoscintia pentru inalt'a si energic'a solicitudine, cu care Mari'a Ta si datu impulsiune lucrarii caliloru de comunicare. Scimu inca, ca fara augusta-ti influintia asupra capitaliloru din Europ'a, multu timpu inca amu fi asteptatu inceperea constructiunei caliloru ferate. Déca vomu puté in anulu acest'a realisá si a dóu'a mare necesitate sociale, dela care atorna viitoriulu comerciului nostru nationalu, alu agriculturei si alu industriei, adica institutele de credita, Domni'a Mariei Tale va fi deja ilustrata.

Mari'a Ta! Nu vomu crutiá nici unu sacrificiu pentru organisarea ostirei. Ea este droga nationei: ea ei aduce aminte glori'a strabuna si poti contá pe dens'a. Dorinti'a Romaniei este de a puté pasi in pace pe calea progresului si-a desvoltarei sale, déca inse ar' stasiá cineva tractatele co astadi ne servescu de scutu, poti fi incredintiata Mari'a Ta, ca in faci'a unei navaliri, ostire si natiune voru incungiurá tronulu si orice Romanu va fi unu osteanu vitézu supta comand'a junelui seu suveranu pentru aperarea caminului, ce astadi ilu poseda, si-a patriei, ce astadi este libera.

Vorbindu de Romani'a libera, se ne fia permisu, prea Inaltiate Dómne, se dechiaramu ne*stérsa a nóstra reconoscintia pentru puterile* ce prin tractatulu dela Pariso au reconoscutu cá facundu parte din dreptulu publicu europénu vechile nóstre tractate cu Inalt'a Pórta. Multiamimu asemene guvernului Mariei Tale ce a implinitu cu scrupulositate indatoririle ce ne suntu impuse prin tractate, ca-ci numai astfelu putemu pretinde la rendulu nostru cá ele se fia strictu observate si in privinti'a nóstra.

Natiunea, Mari'a Ta, va primi cu satisfacere conventiunile ce guvernulu Mariei Tale, a inchiaiatu si cele ce cauta se inchiaia cu puterile straine si carii au se inlesnésca si se intaresca relatiunile nóstre reciproce. Suntemu asemene siguri ca incurendu se voru inchiaiá si conventiunile ce au se puie capetu jurisdictiunei consulare, ca-ci avemu credintia, ca spiritulu de ecuitate si de dreptate alu puteriloru garanti le va face a nu mai pretinde a se esercitá in Romani'a nesce drepturi ce suntu contrarie autonomiei nóstre si infirma chiaru neutralitatea ce ne este asicurata.

Mari'a Ta! Din Inaltimea Tronului ne ai disu, ca vizani'a se nu intre intre noi, celu pucinu in cea ce privesce patri'a si tronulu.

Speramu, ca unanimele si entusiastele aclamari, cu care adunarea a responsu in momentu la apelulu Mariei Tale, Te-a incredintiatu ca ai atinsu córd'a cea mai simtibile a animei fiscarui romanu. Nu ne putemu indoi, ca Mari'a Ta esti convinsa, ca déca intr'unu statu liberu, si liberu in tóta puterea conventiuli, precum este alu nostru, se audu une ori voci discordanti; déca guvernului ei trebue mai multa inteligintia, mai multu tactu, si i se cere mai multa ostenéla decatu intr'unu statu despoticu, spre a conduce tóte interesele, tóte pasiunile, si tóte aspirarile ce se gasescu fara niei o pedica arruncate in actiunea desvoltarei loru, elu are inse si imensulu avantagiu alu siguranteí. Intr'unu statu liberu, in Romani'a, tronulu Mariei Tale are temeli'a sa in anim'a fiscarui romanu si patri'a sute de mii de aparatori, plini de acea energia si inteligintia ce nu se desvólta si nu se luminéza decatu la sórele libertatii.

Se traiesci Mari'a Ta, si se te indilésca Domnedieu si in Moscenitorii Mariei Tale, pe carii natiunea ii astépta cu ardóre. Se traiésca Romani'a!" —

— Se ceti si unu mesagiu despre desbaterea si primirea conventiunei postale inchisiate intre Romani'a si Austri'a, cum si cu federatiunea germana de nordu. —

Varietati.

— „TRANSILVANI'A", 16i'a associatiunei etc. Nr. 24 esitu in 1-a Decembre cuprinde art. scólele elementarie din Franci'a; discursulu d. Iosifu Popu in ad. gen. 1868; conferintie literarie in Bucuresci; un'a provocare prin diurnale, prin care dlu Eliade R. conchiama pe autorii din Romani'a la conferintia pentru uniformitatea in scriere; Clio continuare; protocólele sied comitetului associatiunei din 2 si 15 Sept. si bibliografia. —

— (Multiumita publica.) Junimea romana studiósa la colegiulu evangelico-reformatu din Orastia si-a immultitu bibliotec'a, care o a fostu intemeiatu in anulu trecutu si a ajunsu la 200 bucati de diferite carti prin acelea inca, ca prea meritetolu si multu stimatulu domnu Alecsandru Romanu redactorulu fóiei „Federationea" au oferitu fói'a sa mentionatei biblioteci gratisu, pentru care ei si aducemu cea mai cordiala multiumita. In numele junimei studióse.

Orastia 20 Nov. 1868.

Trutia bibliotecariu, stud. VII cl.

— „Democratulu" diurnalu politicu si literariu anuncia, ca consululu generalu austriacu a anunciatu administratiunei diurnalului „Perseverantia", ca o depesia a guvernului austriacu oprese „Perseverantii" facultatea de a trece Carpatii. —

— Oprirea comercului postalu. Pana candu se va restatorui*ce securitates publica, care o periclitate* in unele locuri la Tis'a infer., ministru maghiaru de comerciu a aflatu neaparatu a opri interimale unelo transportari postale de pretiori, anume pe linea Kecskemet-Colocea, intocmai si intre Segedinu si Dorozsma, precum si pe linea Segedino-Hódmezővásárhely-Mindszent-Szegvár. — Insinte de tóte totulu se faca, cu totii, pentru securitatea publica de hoti in laintru?! —

POP'A STOIC'A.

Pe o vale verde, supta stejari betrani,
Trece Pop'a Stoic'a cu trei mii Romani.
Lun'a plina 'naltia diecolo pe unu munte,
Stoic'a sta la mésa cu ostasi de frunte.
Acolo croulu s'ospetii beau vinu:
Pentru-a loru tiéra ei pe rendu inchinu.
Unu solu turcu deodata acolo sosesce:
„Cu cincidieci mii ómeni pasi'a ve lovesce,
„Armele depuneti! primiti a ve dá;
„Ei cu casi numai ve voru sfarimá.
„Padisiahulu vi'éti'a vone daruiesce."
Inse Pop'a Stoic'a astfelu ei vorbesce:
„Mergi si spune pasii, ca Romanii moru;
„Inse, vii in lupta, nu dau arm'a loru."
Dice, suna'n cornu'i; cei trei mii s'aduna
Si se lupta'n nópte la radie de luna,
Candu pe cerulu negru diorile resfiru
Buclele de auru si de trandafiru,
Lunciile de corpuri erau coperite,
Nóte calu'n sange pana la copite.
Pop'a lupta inca. Toti Romanii moru,
Moru . . . dar' moru cu fala pe armele loru.
Pasi'a dice Stoichii: „Vino tu la mine,
„Armele depune, e pacatu de tine,
„Esti vitézu." — Dar' Pop'a móre cu arma'n mani,
Cum moru totudéon'a ostasii Romani!"
„Rom."
Dim. Bolintinénu.

Inscintiare.

Dela subscrisulu notariu publicu regiu, cá comisariu de judeciu, se publica, ca in urm'a incuviintiarei incilitului magistratu urbanu si districtuale cá tribunalu, cu data, Brasiovu in 21 Novembre 1868 Nr. 6289, se voru vinde cu licitatiune din mana libera realitatile, ce se tienu de mass'a repausatului maiestru panurariu (postovaru) Ioane Hill.

Spre scopulu acesta se concedu urmatóriele dile de infacisiari si adica:

1. Spre scopulu vinderei cu licitatiune a casei din strad'a Funariloru numerulu protocolului fundusriu 477 si sub numerulu CN. 241, precum si gradin'a de cerasie, care se afla sub Nr. protocolului fundusriu 1205, in strad'a din suburbiulu de susu (Scheiu), strad'a de lunga Bastia (Sandgasse), s'a defiptu diu'a de 21 Decembre a anului curgatoriu cá primulu terminu si 28 Decembre cá terminulu alu doilea, totudéun'a la 9 óre inainte de prandiu, in cas'a remasa de repausatulu, strad'a Funariloru.

2. Pentru cas'a din strad'a lunga in Brasiovulu vechiu sub numerulu protocolului fundusriu 237—9 si suptu Nr. CN. 270, primulu terminu de licitatiune e defiptu pe 22 si alu doilea terminu pe 29 Decembre a. c., totu dela 9 óre inainte de prandiu, in faci'a loculoi, la cas'a licitanda.

Doritorii de a cumpera aceste realitati se invita cu acea observare, ca fiacare licitatoriu, care da mai multu, are se depuna indata dupa adausulu judecatorescu 3% din pretiulu redicatu, in manile comisariului licitationei, in bani gata, si cumca celelalte conditiuni ale licitarei se afla la dispusetiune in cancelari'a notariatului, spre a se luá informatiune din ele suptu órele oficiului. —

Brasiovu in 29 Nov. 1868.

Regiu notariu publicu
Carolu Conrado,
cá comisariu judecat.

2—3

Nr. 723/pres. 1868. 3—3

Publicatiune.

A 4-a siedinti'a din a. c. a comitetului representativu alu comitatului Turdei se va tiené la 16 Decembre a. c. in opidulu Turd'a, cari-si va avé de agende mai insemnate: alegerea unui vice-comite in cercululu de susu, a face dispusetiunile pentru inlocuirea postiului de ingineriu comitatensu, alegerea comisiuniloru in caus'a contributiunei, publicarea de legi si ordinatiuni mai inalte si resolvirea mai multoru afaceri interne; — ceea ce li se aduce prin acesta la cunoscinti'a tuturoru acelora membrii ai comitetului, carii nu locuiescu pre teritoriulu comitatului.

Turd'a in 27 Novembre 1868.

Dela comitele supremu alu comitatului Turdei.
Supremulu comite:
Br. Georgiu Kemény.

Anunciu.

Se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu, ca servitiulu deligentieloru intre Bucuresci si Giurgiu, si intre Bucuresci si Brasiovu se va efectua pe viitoriu de guvernulu romanu.

Dilele de plecare din Bucuresci la Giurgiu si la Brasiovu suntu fiscate:

Din Bucuresci la Giurgiu

Marti, Mercuri, Vineri si Sambata la 10 óre diminétia.

Din Giurgiu a dóua di dupa sosire la 2 óre dupa amédia.

Din Bucuresci la Brasiova

Marti, Joi si Duminec'a la 2 óre dupa amédia.

Din Brasiovu retour a dóua di dupa sosire la 2 óre diminéti'a.

Din Brasiovu incolo pana la celu antaiu punctu alu calii ferate din Transilvani'a se face transportarea pasageriloru prin Domnu Franz Ludwig antreprenorulu deligentieloru in Transilvani'a.

Tacs'a unui locu va fi:

dela Brasiovu la Predélu lei noi	4·44	seu sfanti	5½
„ Campin'a „	11·75	„	14
„ Ploiesci „	16·11	„	19½
„ Bucuresci „	24·44	„	29½

Pentru unu pasageriu suntu 15 chilograme din bagagia gratis, érasi pentru bagagia de prisosu se va percepe tacs'a fiesata dupa tarif'a postei.

Abonamentele la deligentie se facu in Romani'a la oficiurile telegrafo-postale, in Brasiovu la biurolu romanu instalatu cu consimtiementu autoritatiloru locale la otelulu „Nr. 1".

S'a lunatu din partea inaltului guvernu romanu tóte dispositiunile, cá publiculu se fia satisfacutu. Trasurile suntu din cele mai bune si comode, cea mai mare parte noi, acum sosite din Vien'a.

Directi'a generala a telegrafeloru si posteloru in Romani'a.

Pentru conformitate
Brasiovu 1868 22 Novembre (4 Dec.).
Chefulu (siefulu) oficiului:
I. Strambu.

Cursurile la burea in 7. Dec. 1868 eta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 61 cr. v.
Augsburg	—	—	117 „ — „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
JOANE GÖTT si fiiu HENRICU.